

“स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” या
समारोहातर्गत विशिष्ट प्रवर्गाच्या
बंधांना विशेष माफी देणेबाबत ..

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ०५२२/प्र. क्र.१६४/२२/तुरुंग-३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-३२

दि. ०९.०६.२०२२

संदर्भ:- १) केंद्रीय गृहमंत्री, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे अर्ध शासकीय

पत्र क्र. १७०१३/३७/२०२१/पी.आर, दि.२१.४.२०२२

२) केंद्रीय गृह सचिव, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे अ.शा. पत्र

क्र. १७०१३/३७/२०२१/पी.आर, दि.२३.४.२०२२

प्रस्तावना:

भारत सरकारने भारतीय स्वातंत्र्याच्या ७५ व्या वर्धापन दिनानिमित्त “स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” साजरा करावयाचे ठरविले आहे. त्यानिमित्त करावयाच्या समारोहाचा भाग म्हणून विशिष्ट प्रवर्गाच्या बंधांना विशेष माफी देणे आणि अशा बंधांना तीन टप्प्यात- १५ ऑगस्ट २०२२ (स्वातंत्र्याचा ७५ वा वर्धापन दिन), २६ जानेवारी २०२३ (प्रजासत्ताक दिन) आणि पुन्हा १५ ऑगस्ट २०२३ मुक्त करण्याचे प्रस्तावित आहे. त्यानुषंगाने केंद्रीय गृह मंत्री यांनी संदर्भाधीन क्र. १ वरील दि. २१.४.२०२२ चे पत्रान्वये, कारागृह सुधार व बंधांच्या सुधारणेच्या अनुषंगाने विविध उपक्रम राबविण्याकरीता आवश्यक त्या सुचना संबंधित अधिकाऱ्यांना देण्याबाबत कळविलेले आहे. प्रस्तुत माफी योजनेचा उद्देश हा बंधांमध्ये तुरुंगातील शिस्त आणि आचरण निश्चित करणे तसेच तुरुंगातून प्रोत्साहन स्वरूपात लवकर सुटका करणे हा आहे. यामुळे बंधांना गुन्हेगारी जीवन सोडून देशाचे जबाबदार नागरिक बनण्याकरीता प्रोत्साहन मिळणार आहे. त्यानुषंगाने संदर्भ क्र. २ अन्वये केंद्रीय गृह सचिव, भारत सरकार यांनी दि.२३.४.२०२२ चे अ. शा. पत्रान्वये प्रस्तुत माफी योजनेची वैशिष्ट्ये आणि माफी योजनेचे निकष विहीत केले आहेत. त्यानुसार विहीत निकषामध्ये बसणाऱ्या बंधांची पात्रता तपासण्यासाठी राज्यस्तरीय तपासणी समिती गठीत करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

भारतीय घटनेच्या ७ व्या सुचीतील सुची ॥ मधील ४ नुसार, कारागृह आणि त्यामधील बंदी हा विषय राज्यसुचीमध्ये समाविष्ट केला आहे. संदर्भ क्र. २ मध्ये

दि.२३.४.२०२२ चे अ. शा. पत्रान्वये विहीत निकषांमध्ये बसणाऱ्या बंधाची पात्रता तपासण्यासाठी खालीलप्रमाणे राज्यस्तरीय तपासणी समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

- I. अपर मुख्य सचिव (अ. व सु.), गृह विभाग, -अध्यक्ष
मंत्रालय, मुंबई
- II. प्रधान सचिव, विधि व न्याय विभाग, -सदस्य
मंत्रालय, मुंबई
- III. अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, -सदस्य
कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

प्रस्तुत समिती ही संदर्भ क्र. २ मध्ये विहीत केलेल्या निकषांनुसार सर्व बंधांच्या कागदपत्रांची तपासणी करेल आणि प्रस्तुत माफी योजनेतर्गत विहीत केलेल्या निकषांची पूर्तता करणाऱ्या बंधांच्या प्रत्येक बाबींची सविस्तर तपासणी करून विशेष माफी देणेसाठी विहीत वेळापत्रकाप्रमाणे राज्य शासनाला शिफारस करेल.

२. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २०२२०६०९१२४४२५७३२९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(अनिरुद्ध जेवळीकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- ४) मा. मंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव,
- ५) मा. राज्यमंत्री (गृह), (शहरे/ग्रामीण) यांचे खाजगी सचिव,
- ६) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- ७) प्रधान सचिव, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

- ८) अपर पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, कारागृह व सुधारसेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ९) अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक
- १०) अपर मुख्य सचिव (अ. व सु.) यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक
- ११) निवडनस्ती, तुरंग-३.